

خبرنامه

شماره (۳) ماه (ثور) ۱۳۹۱ هـ ش

وزارت معارف دولت جمهوری اسلامی افغانستان
برنامه ملی ارتقای کیفیت معارف

مکتب ابتدائیه نسوان در طفه های ولایت نورستان

سرمقاله

در دوسال آینده ما شاهد بیرون رفت کل نیروهای خارجی از افغانستان خواهیم بود ، ولی در اثر بیرون رفت نیروهای بین المللی خطرات زیاد متوجه مکاتب ، خاصتاً مکاتب نسوان خواهد شد ، سوختاندن مکاتب و تخریب آن باعث نگرانی شدید مردم (والدین) ، شاگردان مکاتب و حکومت افغانستان گردیده اند. طوری که فعلاً میبینیم در اثر نا امنی ها دریازده ولایت کشور حدوداً (۵۵۰) باب مکتب (ذکور و اناث) مسدود و از فعالیت باز مانده است.

باوجود این همه نگرانی ها و مشکلات رویدادهای مثبت رخ میدهند که ما را در حل مشکلات و دور کردن موانع در عرصه معارف کمک میکنند، مانند رویداد های اخیر که در ولسوالی اندر ولایت غزنی رخ داد، نشان دهنده آن است که مردم مخالف سوختاندن و تخریب مکاتب هستند، و بعد از این از مکاتب شان خود مردم محل دفاع میکنند، در ولسوالی اندر ولایت غزنی موانع و مشکلات زیادی در عرصه معارف وجود داشت . اما خوشبختانه مردم دلیر و علم پرور ولسوالی اندر ولایت غزنی اهمیت تعلیم را درک نموده ، و آنها تصمیم گرفتند که بعد از این از حقوق اطفال شان دفاع مینمایند و زمینه تعلیم را برای اطفال شان مساعد میسازند. امروز با وجود تمام نا امنی ها در ولسوالی اندر ولایت غزنی مکاتب به روی شاگردان باز بوده و تمام اطفال در یک فضای خوب درسی مصروف درس خواندن و آموختن علم میباشند.

قرار معلومیست که به خبرنامه ایکویپ رسیده در ولایات شمال کشور نیز همچو کارهای خوب و موفق صورت گرفته، در ولایات شمال افغانستان مردم مصمم شده اند که از حقوق اطفال شان دفاع و از حریق مکاتب جلوگیری نمایند. همچنان مردم محل تصمیم گرفتند که بعد از این مسؤلیت حفظ و نگهداشت مکاتب را به عهده خود بگیرند. همچو تلاش ها و اقدامات نیک مردم ، ما را خوشبین و امید وار به آینده معارف کشور میسازند. خبرنامه ایکویپ کوشش میکند که در آینده همچو قصه های جالب را از ولایات مختلف کشور جمع آوری نموده و به دست نشر بسپارند.

مسوولین خبرنامه ایکویپ منتظر نظریات ، پیشنهادات و انتقادات سالم شما عزیزان میباشند، لطف نموده پیشنهادات و انتقادات سالم تان را برای بهبود خبرنامه ایکویپ به آدرس الکترونیکی (zikh.haq@gmail.com) ارسال نمائید. اجازه بدهید از انهاییکه در ما های گذشته به ما نظریات خود ارسال نموده بودند به نمایندگی از تیم خود تشکر نمایم.

فهرست مطالب

1. سر مقاله
2. اعضای شورای اداری خالد بن ولید برای اعمار احاطه مکتب شان پول را جمع اوری نمودند
3. پروگرام ارتقای کیفیت معارف در ولایت نورستان
4. ماموریت من در ولسوالی یمکان ولایت بدخشان
5. پروگرام بهبود کیفیت معارف و (NEI) – همکاران جدید برای اهداف مشترک
6. ترک تعلیم دختران درلیسه های ولایت پنجشیر
7. معلومات در مورد معارف ولایت سمنگان

اعضای ششورای اداری خالد بن ولید برای اعمار احاطه مکتب شان پول را جمع آوری نمود.

شوراهای مکاتب در اکثر موارد به مثابه یک بخش مهم و کمک کننده معارف عمل مینمایند، که یکی از بهترین مثالهای آن شورای مکتب خالد بن ولید در ولایت بلخ میباشد. شاگردان مکتب متذکره با مشکل نبود دیوار احاطه مواجه بودند، که خاصاً این مشکل برای دختران کلان سن یک مشکل جدی و نگران کننده بود. این مکتب که در سال (۱۳۸۵) هـ ش تأسیس گردیده، دارای حدوداً (۱۹۵۶) شاگرد میباشد و از جمله آن (۹۵۰) تن آن شاگردان میباشد. بلاخره شورای مکتب خالد بن ولید در یک جلسه خود تصمیم گرفتند که برای اعمار دیوار مکتب پول را جمع آوری و دیوار مکتب را اعمار نمایند، که در این جلسه اعضای شورای مکتب خالد بن ولید هر یک محترمه مریم زیلا مبلغ (۳۰۰۰۰۰) افغانی و محترم عبدالوهاب (۲۷۵۰۰۰) افغانی برای اعمار دیوار مکتب کمک نمودند.

برعلاوه این کمک ها، دفتر ولایتی یونیسیف در اثر تقاضای شورای مکتب، به مقدار (۲۷۵۰۰۰) افغانی کمک بلا عوض نمودند، که مجموعاً برای اعمار دیوار احاطه این مکتب (۸۵۰۰۰۰) افغانی جمع آوری گردید.

جلسه اخر، که به تاریخ ۱۲ ثور سال روان در مقر لیسه خالد بن ولید با اشتراک رئیس معارف ولایت (قیس روبین) و مسوول دفتر ولایتی ایکویپ برگزار گردیده بود، این دست آوردهای بزرگ از طرف شورای اداری مکتب اعلان گردید.

ایکویپ در ولایت نورستان

با سهم گیری برنامه ملی ایکویپ تحت شعار ((معارف برای همه)) خدمات برنامه ملی ایکویپ به ولایت زیبای نورستان نیز رسید. نورستان که یک ولایت خیلی زیبا، سرسبز، دارای دریاها و شفاف و دره های خوش منظره میباشد، با این همه خوبی های طبیعی، مردم ولایت سرسبز نورستان از همه پیشرفت ها، انکشافات و از سهولت های زنده گی محروم میباشند. حتی مردم ولایت زیبای نورستان از آن حقوق و پیشرفت ها نیز محروم اند، که دیگر مردم افغانستان از آن کم و بیش بر خوردارند. ولی با وجود این همه محرومیت ها، چالش ها و مشکلات مردم علم پرور ولایت نورستان اهمیت علم را درک نموده و هر آن کمک که از دست شان میشوند در عرصه معارف و تعلیم اطفال شان از آن دریغ نمیورزند.

یکی از مثال های این کمک های دلیرانه مردم فارون ولایت نورستان، کمک زمین به ارزش (۶۰۰۰۰۰) افغانی میباشد. یکی از اعضا شورای مکتب محترم مولوی زینت الله، دو جریب زمین خویش را برای اعمار مکتب نسوان اشنیوی هدیه نمود. مردم علم دوست ولایت نورستان با رسیدن اولین قسط از طرف برنامه ملی ایکویپ کار اعمار مکتب نسوان را آغاز نمودند. و کوشش کردند که قبل از رسیدن هوای سرد زمستان و دیگر اقساط برنامه ملی ایکویپ کار اعمار مکتب را تکمیل نموده و آن را به بهره برداری بسپارند. چون نورستان از لحاظ اقلیمی یکی از ولایت های سرد سیر کشور میباشد که در آنجا کارهای ساختمانی از به اثری سردی هوا برای مدت شش ماه امکان پذیر نمیشوند.

شاگردان صنف چهارم مکتب اشنیوی در نورستان

در مکتب اشنیوی شاگردان نوشتن ریاضت میگیرند

پروگرام بهبود کیفیت معارف و (NEI) - همکاری های جدید در زمینه اهداف مشترک

در ماه می پروگرام ارتقای بهبود کیفیت معارف یک همکاری جدید را (NEI)، که یک مؤسسه معاونتهای بشر دوستانه مقیم ایالات متحده امریکا است و هدف شان این است که در افغانستان در امحای سوء تغذی از طریق متعارف ساختن سویا بین، که منبع سهل و قابل دسترس پروتئین عالی تغذیوی و پروتئین برای اهالی و کتله های مردم در جوامع فقیر و در معرض خطر است، مساعدت میکند.

نخستین نشست ایکه بتاريخ ۱۶ ماه می برگزار شده بود انکشافات قابل ستایش آفرین را باعث گردید، تا اینکه ده نفر از اعضای شورای اداری مکتب، که در چوکت پروگرام ارتقای معارف از لیسه های نعمان و صادیقی ولایت پروان همراه با معاون ریاست معارف ولایت پروان در یک تریننگ پلان شده پروگرام تغذیه بین المللی معارف در پروان که برای رهبری ریاست زراعت و دهقانین محلی در نظر گرفته شده بود، اشتراک نمودند.

متخصصین بین المللی و داخلی مربوط (NEI) در مورد اهمیت تغذیه صحبتهای داشتند و به اشتراک کننده گان در زمینه پلانگذاری، کشت، مراقبت، و استفاده از غذای سویا بین آموزش دادند. در پایان آموزش یک روزه هر یکی از اشتراک کننده گان پنج کیلو تخم سویا بین و کود کیمیاوی را بدست آوردند. در دو مکتب، که در این اعضای شورای شان آموزش اشتراک داشتند در نظر دارند که در محوطه مکتب شان یک باغ تجربوی را احداث کنند و از آن برای تربیه و آموزش متعلمین در زمینه تغذیه و نقش سویا بین در امحای سوء تغذی و آموزش بعدی استفاده کنند.

برنامه ملی ایکویپ از قبل همراه باتغذیه جهانی معارف پلان های را در نظر گرفته بودند، که شورا های مربوطه و ریاست های معارف ولایات ننگرهار، کنر، کنز و دایکندی نیز ترینر های شان را به این پروگرام اعزام نمایند

ترک تعلیم دختران در لیسه های ولایت پنجشیر

آقای زکریا یحیی پور مسوول ولایتی برنامه ایکویپ ولایت پنجشیر، زمانی که در مورد مشکل شاگردان انات مکاتب لیسه های نسوان عنابه وقیزن صحبت میکرد، مطالب آتی را اظهارداشت:

" اداره کننده گان مکاتب ومدیران باید عقیده وباورمندی را در مورد اصول تعلیم وترتبه برای همه بوجود آورند وانها باید در زمینه تعلیم وآموزش دختران در مکاتب قهرمانی ازخودشان دهند."

رپور های متعدد به دفتر ولایتی ایکویپ درولایت پنجشیر رسیده که دختران به تعداد قابل ملاحظه بعد از صنف نهم مکتب شان را ترک میکنند.دراین مورد با شورای مکاتب مشوره شده واز آنها خواسته شد، تا علل این قضیه را دریافت نمایند. یک کمیته تحقیقاتی با خانواده های که دختران شان مکتب را ترک کرده بودند، ملاقات های داشت و در نتیجه آن چند دختر دوباره به مکتب برگشتند.اکثریت آنها در نتیجه فشار اجتماعی و خانوادگی فیصله کرده بودند، تا به آموزش در مکتب خاتمه دهند.

کمیته دریافت که سر معلم یکی از مکاتب ذکرشده و مدیر مکتب دیگر نیز دختران شان را از مکتب در نتیجه فشار اجتماعی خارج نموده بودند.

این چنین اعمال وکارکردهای رهبری معارف باوجوداینکه باورمندی را دربین مردم ازبین میبرد، بر علاوه آن اهمیت تعلیم رانیز کم رنگ نشان میدهد، آقای یحیی پور پیشنهاد نمودکه در استخدام مامورین معارف باید توجه جدی صورت گیرد، تا همچو اعمال درآینده تکرار نشود.

مردم ولایت نورستان بر علاوه کمک های فوق پنج باب تشناب همرا با سیستم آب آن از پول شخصی خود اعمار نموده وبرای استفاده شاگردان مکتب به بهره برداری سپردند. انسجام کننده اجتماعی قاری شفیع الله درمورد سهمگیری مردم ولایت نورستان افزود که: خانم ها درولایت نورستان ، پول را که از مدرک فروش لوبیا،که خودشان کشت نموده بودند، به مکتب اشتیوی اعانه دادند، که این یک کمک خیلی مفید و نشان دهنده علاقه زیاد مردم با معارف کشور میباشد.

مردم ولایت نورستان از وزارت معارف و برنامه ملی ایکویپ ارزومند هستند، تا درحل مشکل کمبود معلم (ذکور واناث) با این ولایت کمک نموده وتازمانیکه معلمان خودشان از مراکز آموزشی فارغ میشوند ودوره آموزش را دردارالمعلمین ها تکمیل می نمایند. با این مشکل تو جه جدی نموده وانرا دراسرع وقت حل نمایند.

ماموریت من درلسوالی یمگان ولایت بدخشان

(خاطرات هم آهنگ کننده تحرک اجتماعی)

علاقه بیش از حد مردم بدخشان به معارف وتعلیم اولاد شان ما را عمیقاً متأثر ساخت. یکی از خاطرات خوش که همیشه درذهن ماندگار خواهد بود ، سفرم به ولسوالی یمگان ولایت بدخشان میباشد. بدخشان یکی از ولایت های دورست کشورمیباشد که درشمال افغانستان موقعیت دارد.

کارمندان ایکویپ جهت بازدید از کار اعمار مکتب طرف یمگان درحرکت بودند، بین ولسوالی یمگان و مرکزولایت بدخشان (۸-۱۰) ساعت راه موتر میباشد، ما ساعت ها راه کوهستانی و خامه را پیویدیم، بلاخره به جای رسیدیم که درحدود ۱۰ کیلومتر به ولسوالی یمگان ولایت بدخشان مانده بود. این جای بود که کارسک سازی در آن جریان داشت . این کار محل مردم موقتاً راه را به روی ترافیک مسدود ساخته بود، وپاک کاری ان ساعت ها طول میکشید، راه جزبرگشت به مرکز ولایت بدخشان وجود نداشت. بلاخره ما تصمیم گرفتیم که یک چند قطعه عکس جریان کار راگرفته ودوباره به طرف

مرکز ولایت بدخشان برگردیم.

اطفال درولسوالی یمگان ولایت بدخشان مکتب میروند

زمانیکه مردم محل از هدف سفر ما آگاه شدند ، پس آنها مانع برگشت ما به مرکز ولایت شدند، و علاوه نمودند آنهایکه به منطقه ما دربخش معارف، صحت وپاسازی خدمات عرضه میکنند، ما حاضر به هرنوع همکاری با آنها میباشیم، یکی از ریش سفیدان موجود درمحل گفتند که شما به اطفال ما زمینه تعلیم را مساعد میسازید و آنها فردا رهبران و خدمت گذاران این وطن میباشند.

او وعده سپرد که ما راه را درمدت چند دقیقه به روی شما باز میکنیم وشما آزادانه وبه فکر آرام میتوانید به هدف ومنزل

تیم ایکویپ در مسیر ولسوالی یمگان ولایت بدخشان

مکتب یمگان که توسط برنامه ملی ایکویپ اعمارگردیده

ما هم تصمیم گرفتیم که مدت به دوباره باز ساختن راه منتظر شویم، درحقیقت راه که درساعت ها هم پاک کاری شان امکان پذیر نبود، ولی مردم علم دوست ولایت بدخشان کار را سرعت داده وتمام نیروی کاری را مصروف پاک کاری سرک نمودند وراه را درظرف چند دقیقه به روی ما بازکردند.

وقتیکه ما از ساحه مسدود شده گذشتیم وبه طرف منزل خود درحرکت بودیم ، دریافتیم که در این جاها مردم به اهمیت تعلیم بسیار زیاد قایل هستند، وبی صبرانه تشنه آن میباشند.

در ارسال این قصه و تصاویر مربوطه محترم نجیب الله توره کی به دفتر ارتباطات ایکویپ همکاری زیاد نموده

دختران وبچه ها درمکتب ولایت سمنگان

بعضی از معلومات های دلچسپ در مورد آموزش و معارف در ولایت سمنگان

نفوس تخمین شده ولایت سمنگان(۴۰۰۰۰۰) تن میباشد. این ولایت دارای دوباب دارالمعلمین برای ذکور وانات میباشد. وسایر ارقام مکاتب و مراکز آموزشی به طور ذیل اند:

لیسه ها: (۲۹) باب مکتب نسوان، (۲۵) باب مکتب ذکور، (۶) باب مکتب برای هردو دختران و پسران و (۳) مکتب مسلکی .

مکتب متوسطه: (۳۴) باب مکتب برای پسران، (۲۲) باب مکتب برای طبقه انات، و (۴۹) مکتب برای دختران و پسران

مکتب ابتدایه: (۳۳) مکتب پسران، (۸) برای دختران و (۵۲) مختلط برای پسران ودختران

مراکز تعلیمات اسلامی:

یک باب دارالعلوم، (۷) مدرسه برای پسران و یک مدرسه برای دختران.

تعداد مشمولین مکاتب درولایت سمنگان : (۹۷۳۵۳) میباشد، که از جمله آن (۶۱۰۱۷)شاگرد ذکور و (۳۶۳۳۶) شاگرد انات میباشد.

حدود (۱۳۲) باب مکتب دارای تعمیر . (۱۲۳) باب مکتب هنوز تعمیر ندارد. ومکاتب که کارشان جریان دارد به (۱۷) باب مکتب میرسد.